

**DZIESIĄTE ZEBRANIE ZESPOŁU SYNODALNEGO
PODCZAS II SYNODU DIECEZJI KOSZALIŃSKO-KOŁOBRZESKIEJ
czerwiec 2019 roku**

MŁODZI NIE SĄ PRZYSZŁOŚCIĄ, LECZ «BOŻYM TERAZ»

UWAGA: Ze względu na poruszaną tematykę, wskazane jest, aby – oprócz członków zespołu synodalnego – zaprosić do udziału w tym zebraniu animatorów, którzy posługują w ramach przygotowania młodzieży do sakramentu bierzmowania, a także osoby, które w parafii/miejscowości angażują się w działania (nie tylko duszpasterskie) wobec ludzi młodych. Będzie to dla nich okazją do podzielenia się swoimi doświadczeniami.

I. WPROWADZENIE

1. Przewodniczący zespołu proszony jest o wprowadzenie do tematu z nawiązaniem do poniższych treści.

2. **Badania religijności młodzieży w diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej**, które zostały przeprowadzone w roku 2017 przez księdza Remigiusza Szauera (obecnie przewodniczącego synodalnej Komisji ds. młodych), pokazują, że dla 40% badanej młodzieży pierwszym i podstawowym **źródłem i miejscem wzrostu wiary** jest **rodzina**. Chociaż później sytuacja ta generalnie ulega zmianie, to religijność młodego człowieka jest ściśle uzależniona od religijności całej rodziny. W pierwszej klasie szkoły średniej religijność ta jest jeszcze dość intensywna, ale w okresie maturalnym jej poziom zaczyna się obniżać. Największa **fala kryzysu** przychodzi **na pierwszym roku studiów**. Czas zakończenia studiów to wprawdzie nieznaczne wychodzenie z tego kryzysu, lecz religijność człowieka wkraczającego w dorosłość już nigdy nie wraca do poziomu z pierwszej klasy szkoły średniej. Według badań, głównymi **przyczynami odejść od wiary i Kościoła** są: postawienie innych celów w życiu, nieprzydatność wiary w codzienności, antyklerykalizm i brak zrozumienia treści wiary.

- W swoich deklaracjach wiary **52%** spośród badanych młodych ludzi określa się jako **wierzący i głęboko wierzący**, a **10%** jako **niewierzący**. Jednak samo rozumienie wiary, jak i sposoby jej okazywania i praktykowania, pozostają dość zróżnicowane. Dlatego wśród młodzieży deklarującej się jako wierząca można również spotkać ludzi zupełnie niepraktykujących i traktujących wiarę jedynie jako sztywny zbiór zasad moralnych. Niewielu młodych przeżywa wiarę jako relację z Bogiem, która nie jest tylko dodatkiem do życia, ale jego ważną częścią. Istotną grupę (**21%** badanych) stanowią też **osoby niezdecydowane**, lecz przywiązane do tradycji religijnych. Wśród nich są zwłaszcza ci, którzy wprawdzie praktykują niedzielna Mszę i uczęszczają na katechezę, ale jednocześnie są to faktycznie osoby niewierzące lub na granicy niewiary.

- Za deklarowaną wiarą kryją się także różne sposoby postrzegania Boga. Dominują osoby, które w Bogu widzą tylko jakąś bezosobową siłę lub istotę duchową, która jest groźna lub nie ingeruje w ludzkie życie. Większość badanej młodzieży (57%) wierzy jednak w niebo jako miejsce dla osób, które na ziemi były dobre.

- Cotygodniowe **praktykowanie niedzielnej Mszy** deklaruje **17%**, a okazjonalnie, z racji świąt lub uroczystości rodzinnych praktykuje 60%. Wyraźnie **niepraktykujący** to **11%** młodych ludzi. **Codziennie modli się 8%** spośród badanych, 34% robi to okazjonalnie i według potrzeby, a 21% nie modli się wcale.

- Ponad **68%** młodych ludzi mówi o **braku odczuwania pomocy Boga** w codziennych sprawach, 76% – o braku zaufania do Boga, a 80% nie doświadcza miłosierdzia Bożego. Rodzi się więc pytanie: kto deklaruje odczuwanie pomocy Boga, zaufanie do Niego czy doświadczenie Jego miłosierdzia? Są to ci, którzy praktykują wiarę poprzez systematyczną modlitwę, świadomą spowiedź i uczestniczenie w Eucharystii. To właśnie praktyki religijne stają się dla nich źródłem doświadczeń religijnych.

- Zdecydowana większość badanych **niewiele wie o wierze religijnej**, ale też odbiera ją jako przestrzeń chaosu i niejasności intelektualnych. Najwyższy stopień niewiedzy wyraża się w nieznajomości Biblii i braku zrozumienia liturgii. Lepiej wypadają tu osoby, które są w grupach i wspólnotach, ale nie ma wyraźnych różnic między osobami uczęszczającymi i nieuczęszczającymi na lekcje religii w szkole.

- Młodzież wykazuje **dystans wobec Kościoła**, w zdecydowanej większości deklarując brak więzi z własną parafią czy **brak zapotrzebowania na księży**. Zauważa jednak księży, którzy odznaczają się otwartością na dialog, kulturą i przygotowaniem intelektualnym, a wśród ich kompetencji wysoko ceni umiejętność głoszenia kazań i spowiadania. Młodzi ludzie wysoko oceniają **świadectwo osób świeckich**, ale zwracają uwagę, że coraz trudniej usłyszeć ich pozytywne doświadczenia dotyczące przeżywania wiary i bycia Kościołem.

- Przedstawiono tutaj tylko niektóre wyniki badań nad religijnością młodzieży w naszej diecezji. Mają one jedynie uświadomić **wyzwanie, przed którym stajemy jako Kościół**. Jest nim dla nas – kapłanów, osób konsekrowanych i wiernych świeckich – pomaganie młodym w odkrywaniu tego, że wiara to życie i że pod jej wpływem człowiek zmienia się na lepsze. **Sposobów realizacji** tego ważnego zadania jest **bardzo wiele**.

3. Tematowi **młodzi** została poświęcona najnowsza **adhortacja apostolska *Christus vivit*** (Chrystus żyje), którą papież Franciszek skierował do młodych i całego ludu Bożego. Inspiracją do jej powstania było bogactwo refleksji i wymiana opinii podczas XV Zwyczajnego Zgromadzenia Ogólnego Synodu Biskupów na temat ***Młodzi, wiara i rozeznawanie powołania***, które odbyło się w Watykanie od 3 do 28 października 2018 roku. Ta posynodalna adhortacja składa się z dziewięciu rozdziałów o następujących tytułach: *Co słowo Boże mówi o młodych? Jezus Chrystus zamsze młody; Jesteście dniem dzisiejszym Boga; Wspaniała wieść dla wszystkich młodych; Drogi młodości; Młodzi zakorzenieni; Duszpasterstwo młodzieży; Powołanie; Rozeznawanie*. Ten ważny papieski dokument wyznacza tematy, którymi zajmuje się synodalna Komisja ds. młodych. Powinien się również stać obowiązkową lekturą zarówno dla ludzi młodych jak i dla wszystkich, którym w Kościele zależy na wzrastaniu wiary w ich sercach. Adhortacja ta jest dostępna w formie drukowanej, a także na stronach internetowych.

II. DYSKUSJA

1. Młodość jest określeniem stanu przejściowego między dzieciństwem i dorosłością. Jest to okres, który przynosi przeobrażenia szybsze i głębsze niż poprzedni etap życia oraz kryzysy życiowe i pierwsze próby samodzielności. Papież Franciszek podkreśla: „Młodość nie jest rzeczywistością, którą można analizować abstrakcyjnie. W rzeczywistości nie istnieje «młodość», ale są **ludzie młodzi z ich konkretnym życiem**. W dzisiejszym świecie, pełnym osiągnięć, życie wielu z nich jest narażone na cierpienie i manipulację” (Franciszek, *Christus vivit*, nr 71).

- Jakie problemy/dylematy mają dzisiaj młodzi ludzie w Twoim środowisku: rodzinie, miejscowości, parafii?

2. „Młodzi sami opisali **cechy, jakich oczekują od osób im towarzyszących** i wyrazili to bardzo jasno: «Od przewodnika w wierze oczekuje się, że będzie wiernym chrześcijaninem, zaangażowanym w Kościele i w świecie, stale będzie dążył do świętości, będzie powiernikiem, który nie wydaje osądów, będzie aktywnie słuchał potrzeb młodych ludzi i na nie odpowiadał, będzie osobą głęboko kochającą i świadomą siebie, a także będzie znał swoje ograniczenia oraz radości i cierpienia związane z duchową wędrówką. Szczególnie istotną cechą przewodnika jest umiejętność uznania swojego człowieczeństwa – tego, że popełnia się błędy, i że nie jest się człowiekiem bez skazy, ale grzesznikiem, któremu przebaczone. Czasami przewodnicy w wierze są stawiani na piedestale, ale kiedy upadają, może to mieć niszczący wpływ na dalsze zaangażowanie młodych w Kościele. Przewodnicy nie powinni kierować młodymi jak biernymi naśladowcami, ale powinni iść razem z nimi, pozwalając im być aktywnymi uczestnikami wędrówki. Powinni uszanować wolność związaną z procesem rozeznawania i zapewnić młodym narzędzia niezbędne na tej drodze. Przewodnik powinien wierzyć całym sercem w to, że młody człowiek jest zdolny do uczestnictwa w życiu Kościoła. Powinien pielęgnować ziarna wiary w młodych, nie oczekując natychmiastowych owoców działania Ducha Świętego. **Rola przewodnika** nie jest i nie może być zarezerwowana tylko dla księży i osób konsekrowanych. **Ludzie świeccy także powinni być do niej uprawnieni**. Od wszystkich przewodników oczekuje się, że będą dobrze ukształtowani oraz że stale będą angażować się w osobistą formację»” (Franciszek, *Christus vivit*, nr 246).

- Jak osobiście pomagasz/towarzyszysz młodym ludziom w ich codziennych sprawach, we wzrastaniu w wierze, w odkrywaniu życiowego powołania i w odnajdowaniu swojego miejsca w Kościele?

3. „We wszystkich naszych instytucjach musimy znacznie bardziej rozwijać i umacniać naszą **zdolność do serdecznej gościnności**, ponieważ wielu przybywających ludzi młodych znajduje się w sytuacji głębokiego osierocenia. I nie mam na myśli pewnych konfliktów rodzinnych, ale doświadczenie, które dotyczy w równym stopniu dzieci, młodzieży i dorosłych, matek, ojców i dzieci. Dla wielu naszych współczesnych sierot – być może dla nas samych – wspólnoty, takie jak **parafia** i szkoła, powinny oferować **drogi bezinteresownej miłości**” (Franciszek, *Christus vivit*, nr 216).

- Czy młody człowiek, patrząc na Waszą parafię – wspólnotę złożoną w większości z wierzących-dorosłych – może powiedzieć, że „Kościół lubi ludzi”, czyli jest wobec nich życzliwy, zapraszający, oczekujący?

4. „**Duszpasterstwo młodzieży** obejmuje **dwie główne linie działania**. Jedną jest «**poszukiwanie**», zaproszenie, wezwanie, które przyciągałoby młodych ludzi do doświadczenia Pana. Drugim jest «**wzrost**», rozwój procesu dojrzewania tych, którzy już przeżyli to doświadczenie” (Franciszek, *Christus vivit*, nr 209).

- Co w Waszej parafii już proponujecie młodym ludziom i co jeszcze moglibyście im zaproponować?
- Jakie dostrzegacie owoce i trudności duszpasterstwa młodzieży prowadzonego w Waszej parafii?

5. Ostatnie pytania należy postawić na zakończenie zebrania każdemu z jego uczestników:

- Co było dla Ciebie ważne podczas dzisiejszego zebrania zespołu synodalnego? Co zabierasz ze sobą?